



## Redovisning Valinformation - inom åtgärdsprogrammet Delaktiga Sverige

### **Bakgrund**

Dals-Eds kommun har, som en av tolv kommuner, deltagit i Regeringens demokratiseringsprogram Delaktiga Sverige - aktiviteten Valinformation, inför 2006 års val. Syftet med aktiviteten Valinformation var att öka kunskapen om det svenska demokratiska systemet i allmänhet och valfrågor i synnerhet.

Kommunen beviljades 600 000 kronor, vilka skulle användas för insatser genomförda i samverkan med det lokala föreningslivet. Av det beviljade beloppet skulle minst hälften, efter ansökan, användas för bidrag till föreningarnas olika aktiviteter t.ex. valdebatter, valmöten etc.

### **Organisation**

Dals-Eds kommun hade redan innan aktiviteten Valinformation bildat en demokratigrupp, med uppdrag att vitalisera kommunfullmäktige samt ta fram förslag om hur vi i Dals-Eds kommun uppnår bättre delaktighet och förankring hos kommuninvånarna. Gruppen bestod i initialskedet av kommunfullmäktiges presidium samt kommunsekreterare. För aktiviteten valinformation beslutade demokratigruppen att även ansluta folkhälsosamordnaren samt en representant från övriga partier i kommunfullmäktige till gruppen. Vidare projektanställdes även två personer, dels en på 50% för att arbeta mot/med ungdomar, dels en 25% för att arbeta mot/med föreningarna (under perioden 1 mars - 31 oktober 2006).

### **Förberedelsearbete**

Torsdagen den 16 mars 2006 hade demokratigruppen sin första träff med det lokala föreningslivet, där information lämnades om möjligheten att söka bidrag för olika aktiviteter för att öka valdeltagandet i september. Föreningarna kallades till mötet dels genom direkt inbjudan, dels genom annons i Bengtsforstidningen (lokaltidning). Mellan 20 och 30 föreningar deltog i mötet och fick sedan möjlighet att lämna in ansökningar till Demokratigruppen. Mellan 35 och 40 ansökningar inkom till Demokratigruppen.



### Målsättningar

Målsättning med aktiviteten Valinformation har varit att nå de grupper som enligt aktuell forskning och statistik deltar i mindre utsträckning t.ex. unga, personer med utländsk bakgrund, arbetslösa och låginkomsttagare. Närmare definition och avgränsning av målgruppen skulle göras i respektive kommun.

Med utgångspunkt i röstlängderna från valet 2002 beslutade Demokratigruppen om följande målgrupper för arbetet med Valinformation

- Unga d.v.s. födda 1970 och uppåt (55% som röstade i valet 2002)
- Utländska medborgare med rösträtt i kommunvalet, företrädesvis norska medborgare (i denna grupp röstade endast 20% vid valet 2002)

Demokratigruppen satte upp följande mål för sitt arbete inför valet 2006

- Öka valdeltagandet med 10% i åldersgrupperna födda 1970 och uppåt
- Öka valdeltagandet i gruppen utländska medborgare med rösträtt i kommunvalet
- Dals-Eds kommun skall ligga på "Sverigesnitt" när det gäller valdeltagandet

### Genomförda insatser/medverkande föreningar

Inför genomgång av de ansökningar som inkommit från föreningarna ställde Demokratigruppen som "krav" att följande kriterier skulle vara uppfyllda

- leder aktiviteten till ökat valdeltagande (på lång/kort sikt)
- når aktiviteten de identifierade målgrupperna
- etiska hänsynstaganden
- uppfyller aktiviteten justitiedepartementets syfte

Vidare skulle gruppen även beakta

- är den sökta summan rimlig
- ungefärligt antal personer som nås av aktiviteten
- geografisk spridning
- jämställdhet
- tidsaspekt

Informationsbrev skickades till de föreningar som beviljats bidrag och samtliga föreningar fick underteckna överenskommelse samt mall för redovisning av aktiviteten. De föreningar som inte beviljades bidrag fick personlig kontakt och i vissa fall reviderades deras ansökan.



### Kommunens egna aktiviteter

Förutom föreningarnas aktiviteter för att sprida valinformation beslutade Demokratigruppen att gruppen själva skulle genomföra vissa aktiviteter bl.a.

- Valtidning för unga i åldern 18-25 år, "I valet och kvalet" - arbetades fram av representanter från kommunens ungdomsråd och skickades ut till samtliga ungdomar mellan 18-25 år 1-2 veckor före valet.
- Informationsbrev till norska medborgare på norska
- "Valhörna" vid Utvecklingscenter i Dals-Ed - vid Utvecklingscenter finns såväl vuxenutbildningen som arbetsförmedling, försäkringskassa och kommunens Arbetsmarknadsenhet
- LUPP-undersökning - ungdomsstyrelsens enkät till ungdomar/ Lokal uppföljning av ungdomspolitik
- Ungdomstorget - Dals-Eds kommun utsågs till "värdstad" för Ungdomstorget 2006. Ungdomstoret finansierades tillsammans med kommunstyrelsen och folkhälsan i Dals-Ed.
- Valaffischer - "opolitiska" valaffischer sattes upp på t.ex. banker, bibliotek m.m. för att informera om valet. Affischerna var både på svenska och norska och uppmanade befolkningen att rösta den 17 september 2006. (Grundarbetet med affischerna gjordes av en gymnasieklass i Arjäng)

### Metoder för spridning av valinformation

Ett antal olika metoder har använts för att sprida information om valet, bl.a.

1. "Vanliga" debatter, politikerkvällar, demokratiföreläsning - här har möjlighet givits att diskutera lokala frågor dels genom debatt mellan partierna, dels genom möjlighet för allmänheten att fråga politikerna
2. Aktiviteter med sportinslag - ett stort antal föreningar i Dals-Eds kommun är idrottsföreningar och detta avspeglades sig även på aktiviteter såsom politikerorientering, fiskekväll, Lilla Lee-loppet (löpartävling) och "Gummibollen" m.fl. Vid samtliga aktiviteter har de politiska partierna deltagit med lag men även haft möjlighet att lämna valinformation. Dessa aktiviteter har även visat att även politiker är "vanliga människor" och bidragit till en närhet till politikerna.
3. Föreningens egna aktiviteter utan medverkan av politiker t.ex. studieresa för Jaktvårdskretsens ungdomar där de informerade om vad de olika partierna hade för inställning till jakt- och naturvårdsfrågor.
4. "Opolitiska" valaffischer på svenska och norska för att informera om valet
5. Direktinformation till norska medborgare och ungdomar 18-25 år (våra målgrupper)
6. "Valhörna" med skriftlig information från samtliga partier samt möjlighet att via internet söka information
7. Studiecirklar om demokrati för arbetslösa ungdomar



8. Direktkontakt – en icke planerad metod blev de diskussioner "i dörren" om politik och demokrati som uppkom när en förening genom direktkontakt bjöd in invånarna till sin aktivitet.

### Nyckeltal

- **Hur många har nåtts av valinformationen**  
Vid de aktiviteter som genomförts av föreningarna/kommunen har ca 2 100 personer nåtts av valinformationen.
- **Jämställdhet - kvinnor och män**  
Av de personer som deltagit har ca 50% varit kvinnor och 50% män (även om vissa aktiviteter lockat främst män och andra främst kvinnor)
- **Målsättningar - resultat**  
Valdeltagandet i kommunen ökade enligt nedan

Riksdagsval	ökning med 3,96% (74,54% 2002, 78,50% 2006)
Landstingsval	ökning med 3,97% (69,10% 2002, 73,07% 2006)
Kommunval	ökning med 3,55% (70,42% 2002, 73,97% 2006)

#### *Kommunens egna målsättningar*

Öka valdeltagandet i åldersgrupperna födda 1970 och uppåt med 10% - valdeltagande 2002 56%, valdeltagande 2006 66% - målet uppfyllt.

Öka valdeltagandet i gruppen utländska medborgare med rösträtt i Sverige - valdeltagande 2002 20%, valdeltagande 2006 27% - målet uppfyllt.

Valdeltagande i Dals-Ed skall vara lika med "Sverigesnitt" - målet ej uppfyllt.

Det kan tilläggas att även andelen förstagångsväljare som röstade ökade från 58% 2002 till 63% 2006.

### Ekonomisk redovisning

De 600 000 kronor som kommunen beviljade har i stort använts enligt följande

Bidrag till föreningar 310 000  
Löner/arvoden: 230 000  
Valtidning: 17 000  
Direktinformation till normmän : 5 000  
Valaffischer: 3 000  
Konferenser, resor m.m.: 7 500  
Del av Lupp-undersökning: 20 000  
Annonsering: 3 000  
Skolvalsaktivitet Gymnasiet: 4 500



### Övrigt

Aktiviteten Valinformation kan för Dals-Eds kommuns del ses som mycket lyckad. Förutom ett ökat valdeltagande har aktiviteterna givit deltagande föreningar och politiker ett stort intresse och ny syn på demokratifrågor. Demokratigruppen skall nu påbörja sitt egentliga arbete med att vitalisera kommunfullmäktige etc. och erfarenheterna från aktiviteterna för Valinformation kommer att vara värdefulla i det fortsatta arbetet.

Medias bevakning av Dals-Eds kommun har också bidragit till ett intresse för valet. Lokaltidningen Bengtsforstidningen har redan från början bevakat våra möten med föreningarna och de aktiviteter som genomförts. Tidningen Dagens Samhälle besökte valhörnan vid Utvecklingscenter och Dagens Eko uppmärksammade kommunens positiva resultat efter valet.

Genomförd LUPP-enkät har nått 190 ungdomar i årskurs 7-9 och 106 i åldrarna 19 och 24 år. Resultatet av enkäten kommer nu att ligga till grund för det långsiktiga arbete med ungdomar som kommunen fokuserar på.

Ed 2006-12-13

Martin Carling (c)  
Ordf Demokratigruppen

Bilagor:

1. Genomförda aktiviteter, medverkande föreningar bilaga 1
2. Genomförda aktiviteter, medverkande föreningar samt intyg från revisor 2006-12-12